

НИЙГМИЙН ХАМГААЛЛЫН ТУХАЙ

МОНГОЛ УЛС

БОЛОН

БҮГД НАЙРАМДАХ ПОЛЬШ УЛС ХООРОНДЫН

ХЭЛЭЛЦЭЭР

Нийгмийн хамгааллын тухай Монгол Улс болон Бүгд Найрамдах Польш Улс (Цаашид “Хэлэлцэн тохиролцогч талууд” гэх) хоорондын хэлэлцээрээр дараахь зүйлийг харилцан тохиролцов. Үүнд:

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Ерөнхий заалт

1 дүгээр зүйл

Нэр томъёо

1. Энэхүү хэлэлцээрийн хүрээнд:

(1) “Хууль тогтоомж” гэж энэхүү хэлэлцээрийн 2 дугаар зүйлд заасан нийгмийн хамгааллын салбарын хууль болон бусад холбогдох эрх зүйн актыг хэлнэ.

(2) “Эрх бүхий этгээд” гэж

1) Монгол Улсын тухайд нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн сайд,(яам)-ыг;

2) Бүгд Найрамдах Польш Улсын тухайд нийгмийн хамгааллын асуудал эрхэлсэн сайдыг тус тус хэлнэ.

(3) “Эрх бүхий байгууллага” гэж энэхүү хэлэлцээрт хамаарч буй хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэх үүрэг бүхий байгууллагыг хэлнэ.

(4) “Харилцагч байгууллага” гэж энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын байгууллага хоорондын харилцааг удирдан зохион байгуулах, мэдээлэл солилцоог хангах үүрэг бүхий байгууллагыг хэлнэ.

(5) “Оршин суух газар” гэж Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу байнга оршин суудаг газрыг хэлнэ.

(6) “Түр оршин суух газар” гэж түр оршин суух газрыг хэлнэ.

(7) “Даатгуулсан хугацаа” гэж Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын хууль тогтоомжийн дагуу хөдөлмөр эрхэлж, нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн хугацаа болон шимтгэл төлснөөр тооцох хугацааг хэлнэ.

(8) “Даатгуулагч” гэж Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын хууль тогтоомжийн дагуу нийгмийн даатгалд хамрагдсан эсхүл хамрагдаж буй иргэдийг хэлнэ.

(9) “Тэтгэвэр, тэтгэмж” гэж Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу олгох тэтгэвэр болон бусад мөнгөн тэтгэмж, түүнчлэн тэдгээрийн нэмэлт болон нэмэгдлүүдийг хэлнэ.

2. Энэхүү хэлэлцээрт хэрэглэгдэж байгаа бусад нэр томъёог Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын холбогдох хууль тогтоомжид заасан утгаар ойлгоно.

2 дугаар зүйл Хамрах хүрээ

1. Энэхүү хэлэлцээрт:

(1) Монгол Улсын тухайд Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн дагуу даатгуулагчид олгох дараахь тэтгэвэр, тэтгэмж хамаарна. Үүнд:

- 1) Тэтгэврийн даатгалын сангаас олгох өндөр насны, тахир дутуугийн, тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр;
- 2) Тэтгэмжийн даатгалын сангаас олгох хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны, жирэмсний болон амаржсаны, оршуулгын тэтгэмж;
- 3) Ажилгүйдлийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмж;
- 4) Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын сангаас олгох тэтгэвэр, тэтгэмж;

(2) Бүгд Найрамдах Польш Улсын тухайд нийгмийн хамгааллын дараахь тэтгэвэр, тэтгэмжийн төрөл хамаарна. Үүнд:

- 1) Ажилгүйдлийн тэтгэмж (тариачдын нийгмийн даатгал болон нийгмийн даатгалын сангаас олгох ажилгүйдлийн тэтгэмж);
- 2) Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны болон жирэмсний, амаржсаны тэтгэмж;
- 3) Өндөр насны тэтгэвэр, хөдөлмөрийн чадвар алдсаны тэтгэвэр болон тэжээгчээ алдсаны тэтгэвэр;
- 4) Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэмж;
- 5) Оршуулгын тэтгэмж;

2. Хууль тогтоомжид оруулсан нэмэлт, өөрчлөлт болон шинэчилсэн хууль тогтоомжууд энэхүү хэлэлцээрт нэгэн адил хамаарна.

3. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжид тэтгэвэр, тэтгэмжийн шинэ төрөл нэмсэн нэмэлт, өөрчлөлт орсон бол тухайн талын эрх бүхий этгээд нь Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын эрх бүхий этгээдэд энэхүү өөрчлөлтийг 6 сарын дотор хэлэлцээрт хамаарахгүй гэж мэдэгдсэн тохиолдолд тухайн нэмэлт, өөрчлөлт энэхүү хэлэлцээрт хамаарахгүй.

3 дугаар зүйл Хэлэлцээрт хамрагдах этгээд

Энэхүү хэлэлцээрт:

(1) Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын болон хоёр талын хууль тогтоомжид хамрагдаж байгаа, хамрагдаж байсан аливаа иргэн;

(2) Энэхүү зүйлийн 1 дэх заалтад заасан этгээдээс эрх шилжүүлэн авсан этгээд хамаарна.

4 дүгээр зүйл Эрх тэгш хандах зарчим

Энэхүү хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол хэлэлцээрт хамаарах аливаа этгээд Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын хууль тогтоомжийн дагуу тухайн улсын иргэний эдлэх эрхийг эдэлж, үүргийг нэгэн адил хүлээнэ.

5 дугаар зүйл Тэтгэврийг гадаадад шилжүүлэх

1. Энэхүү хэлэлцээрт өөрөөр заагаагүй бол Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжийн дагуу тогтоосон тэтгэврийг тухайн этгээд Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрт оршин суудаг гэсэн үндэслэлээр бууруулах, өөрчлөх, түр зогсоох, цуцлахыг үл зөвшөөрнө.

2. Энэхүү зүйлийн 1 дэх заалт нь дараахь тэтгэмжид үйлчлэхгүй. Үүнд:

(1) Монгол Улсын тухайд Хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны, Жирэмсний болон амаржсаны, Ажилгүйдлийн тэтгэмж, Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын сангаас олгох тэтгэмж;

(2) Бүгд Найрамдах Польш Улсын тухайд ажилгүйдлийн тэтгэмж, хөдөлмөрийн чадвар түр алдсаны, жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмж, үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний даатгалын сангаас олгох тэтгэмж, тусгай нөхцөлөөр олгох тэтгэмж болон онцгой тохиолдлууд.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ Хэрэглэгдэх хууль тогтоомж

6 дугаар зүйл Ерөнхий заалт

Энэхүү хэлэлцээрийн 7, 8 дугаар зүйлд өөрөөр заагаагүй бол:

(1) Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэрт хөдөлмөр эрхэлж буй этгээд нь эрхэлж буй хөдөлмөрийнхөө хувьд тухайн Хэлэлцэн

тохиролцогч талын хууль тогтоомжийг дагаж мөрдөнө;

(2) Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэрт хувиараа хөдөлмөр эрхлэгчид нь эрхэлж буй хөдөлмөрийнхөө хувьд тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийг дагаж мөрдөнө.

7 дугаар зүйл **Тусгай заалтууд**

1. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй ажил олгогчоос Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрт 60-аас илүүгүй сарын хугацаанд ажиллахаар томилогдсон ажилтанд Хэлэлцэн тохиролцогч эхний талын хууль тогтоомж үйлчилнэ.
2. Энэхүү зүйлийн 1 дэх заалт нь Хэлэлцэн тохиролцогч аль нэг талын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй ажил олгогчоос гуравдагч орны нутаг дэвсгэрт ажиллахаар томилогдсон ажилтан үргэлжлүүлэн Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэр дээр ажиллахаар томилогдож буй тохиолдолд мөн адил үйлчилнэ.
3. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэрт бүртгэлтэй, олон улсын зорчигч болон бараа тээврийн үйлчилгээ эрхэлдэг аж ахуйн нэгжид ажилладаг этгээд тухайн компанийн бүртгэлтэй Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийг мөрдөнө.
4. Хэлэлцэн тохиролцогч талын далбааг мандуулсан хөлөг онгоц дээр ажиллаж буй ажилтан тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжид хамаарна. Харин хөлөг онгоц дээр ажиллаж буй хүн Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрт байрладаг байгууллагаас эсхүл тухайн талын нутаг дэвсгэрт оршин сууж буй этгээдээс цалинждаг бол тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжид хамаарна. Гуравдагч орны далбааг мандуулсан хөлөг онгоц дээр ажилладаг боловч Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэрт байрладаг байгууллага юмуу тухайн талын нутаг дэвсгэрт оршин сууж буй этгээдээс цалинждаг тохиолдолд энэ заалтын хоёр дахь өгүүлбэр мөн адил үйлчилнэ.
5. Төрийн албан хаагч болон тэдгээртэй адилтгах этгээд нь ажил олгогч байгууллагыг харьяалах Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийг мөрдөнө.
6. Дипломат болон консулын төлөөлөгчийн газрын албан хаагчид 1961 оны

4-р сарын 18-ны өдрийн Дипломат харилцааны тухай Венийн конвенц болон 1963 оны 4 дүгээр сарын 24-ний өдрийн Консулын харилцааны тухай Венийн конвенцийг мөрдөнө.

8 дугаар зүйл
Онцгой тохиолдол

Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий этгээд болон тэдний томилсон байгууллагууд харилцан тохиролцсоны үндсэн дээр тухайн хувь хүн, хүмүүсийн ашиг сонирхолыг харгалзан энэхүү хэлэлцээрийн 6 дугаар зүйл болон 7 дугаар зүйлийн 1-5 дахь заалтын үйлчлэлээс чөлөөлж болно.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ
Тэтгэвэр, тэтгэмжийн талаарх заалт

1 дүгээр хэсэг
Ажилгүйдлийн тэтгэмж

9 дүгээр зүйл
Тэтгэвэр, тэтгэмж олгох эрхийг тодорхойлох

1. Тухайн иргэн ажилгүй болохынхоо өмнө нийгмийн даатгалын шимтгэл төлж байсан Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийн дагуу ажилгүйдлийн тэтгэмж авах эрхийг тодорхойлохдоо шаардлагатай гэж үзвэл Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын хууль тогтоомжийн дагуу нийгмийн даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг харгалзан үзнэ.
2. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талд ажилгүйдлийн тэтгэмж авахаар өргөдөл мэдүүлснээс өмнөх 12 сарын хугацаанд Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэр дээр ажилгүйдлийн тэтгэмж авч байсан бол Хэлэлцэн тохиролцогч эхний тал тухайн хугацааг хассан хугацаагаар тэтгэмж олгоно.

2 дугаар хэсэг
Хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны
болон жирэмсний, амаржсаны тэтгэмж

10 дугаар зүйл
Даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг нэгтгэж тооцох

Тухайн этгээдийн тэтгэмж авах эрхийг тодорхойлохдоо Хэлэлцэн

тохиролцогч хоёр талд хоёуланд нь шимтгэл төлсөн давхцаагүй хугацааг харгалзан үзнэ.

11 дүгээр зүйл
Тэтгэмж олголт

Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь өөрийн хууль тогтоомжийн дагуу тухайн нутаг дэвсгэрт даатгуулсан этгээдэд хөдөлмөрийн чадвараа түр алдсаны, жирэмсний болон амаржсаны тэтгэмжийг олгоно.

3 дугаар хэсэг
Тэтгэвэр тооцох

12 дугаар зүйл
Даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг нэгтгэж тооцох

1. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжийн дагуу тодорхой шимтгэл төлсөн хугацааг үндэслэн тэтгэвэр тогтоох, эрхийг хадгалах, дахин сэргээдэг бол тухайн талын эрх бүхий байгууллага нь Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын хууль, тогтоомжийн дагуу шимтгэл төлсөн давхцаагүй хугацааг өөрийн талын хууль тогтоомжийн дагуу шимтгэл төлсөнтэй нэгэн адилаар тооцон үзнэ.
2. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжийн дагуу хөдөлмөрийн тусгай нөхцөл, ажил мэргэжил, юмуу тусгай схемийн дагуу шимтгэл төлсөн хугацааг харгалзан тэтгэвэр тогтоодог бол Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын хууль тогтоомжийн дагуу тухайн ажил мэргэжил, хөдөлмөрийн эрхэлж төлсөн хугацаа нь ижил схемд хамрагддаг бол тухайн схемийн дагуу, хамрагддаггүй бол энгийн схемд ажилласнаар тухайн этгээдийг тэтгэврийг тогтоохдоо нэгтгэн тооцно.
3. Хэрэв энэ зүйлийн 1 дэх заалтын дагуу даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг нэгтгэн тооцсоны дараа тэтгэвэр авах эрх үүсэхгүй тохиолдолд тэтгэвэр тогтоож буй талын эрх бүхий байгууллага нь шимтгэл төлсөн хугацааг нэгтгэн тооцох асуудлаар Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талтай хэлэлцээр байгуулсан Гуравдагч талд шимтгэл төлсөн хугацааг харгалзан үзнэ.

13 дугаар зүйл

12 сараас доош хугацаагаар төлсөн шимтгэл

1. Хэрэв Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжоор шимтгэл төлсөн хугацаа нь 12 сар хүрэхгүй бөгөөд тэтгэвэр авах эрх үүсэхээргүй тохиолдолд тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага тэтгэвэр олгохгүй.
2. Энэ зүйлийн 1 дэх заалтыг үл хамааран Хэлэлцэн тохиролцогч аль аль талын хууль тогтоомжийн дагуу 12 сараас доош хугацаанд шимтгэл төлсөн бөгөөд эдгээр хугацааг нэгтгэн тооцсоноор тэтгэвэр, тэтгэмж авах эрх үүсч байвал тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага шимтгэл төлсөн хугацааг нэгтгэн тооцох асуудлыг авч үзнэ.

14 дүгээр зүйл

Үйл явдлыг адилтгах

Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэрт тэтгэвэр авах эрх үүсэх, тэтгэврийг бууруулах, түр зогсоход болон тэтгэврийн хэмжээнд хууль, эрх зүйн нөлөө үзүүлэх үйл явдал тохиолдвол тэдгээрийг Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрт болсон мэтээр адилтган үзнэ.

15 дугаар зүйл

Даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг нэгтгэн тооцохгүйгээр тэтгэвэр тогтоох

Хэлэлцэн тохиролцогч аль нэг талд даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг тооцолгүйгээр Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрт тэтгэвэр авах эрх үүссэн тохиолдолд тэтгэвэр авах эрх үүссэн талын эрх бүхий байгууллага өөрийн орны хууль тогтоомжийн дагуу тухайн орны нутаг дэвсгэр дээр даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг үндэслэн тэтгэврийг тогтооно.

16 дугаар зүйл

Даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг нэгтгэн тооцож тэтгэвэр тогтоох

1. Хэлэлцэн тохиролцогч аль нэг талын хууль тогтоомж болон энэхүү хэлэлцээрийн 12 дугаар зүйлийг харгалзан тухайн этгээдийн тэтгэвэр авах

эрх үүсэж байгаа бол тэтгэвэр тогтоож буй талын эрх бүхий байгууллага нь дараахь байдлаар тэтгэврийг тогтооно. Үүнд:

(1) Шимтгэл төлсөн бүх хугацааг өөрийн орны хууль тогтоомжийн дагуу төлсөн мэтээр үзэн бодит тэтгэвэр тогтооход ашиглах онолын хэмжээг тогтоох;

(2) Энэ зүйлийн 1.1 дэх заалтад дурдсан онолын хэмжээнд тулгуурлан шимтгэл төлсөн бүх хугацаанаас өөрийн орны хууль тогтоомжийн дагуу шимтгэл төлсөн хугацаанд харгалзах бодит тэтгэврийг хувилан тооцно.

2. Тэтгэвэр бодох суурь цалинг тодорхойлохдоо, Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий байгууллагууд зөвхөн өөрийн орны хууль тогтоомжийн дагуу олгосон цалин хөлс, төлсөн шимтгэлийг харгалзан үзнэ.

4 дүгээр хэсэг

Үйлдвэрлэлийн осол, мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин

17 дугаар зүйл

Тэтгэвэр авах эрх үүсэх

1. Ажлын байрны осол болон мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэврийг олгохдоо тухайн ажлын байрны осолд орсон болон мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнийг үүсгэх ажлыг хийж байсан талын хууль тогтоомжийн дагуу тогтооно.

2. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжийн дагуу мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр олгохдоо уг өвчин тухайн улсын нутаг дэвсгэр дээр анх оношилогдсон байх шаардлагатай байтал Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэр дээр өвчнийг оношилсон бол эхний талын нутаг дэвсгэр дээр өвчнийг оношилсонтой адилтган үзнэ.

3. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжийн дагуу мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр олгохдоо даатгуулагч нь тухайн мэргэжлийн ажлыг зохих хугацааны турш хийсэн байхыг шаарддаг бол Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэр дээр адил төрлийн ажил эрхэлж байсан хугацааг мөн харгалзан үзнэ.

18 дугаар зүйл

Мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин хүндэрсэн тохиолдол

1. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжийн дагуу мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр авах эрх нь үүссэн этгээд Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэрт мэргэжлээс шалтгаалах өвчнийг нь хүндрүүлэхээргүй ажил хөдөлмөр эрхлэн, даатгалд хамрагдаж байх үед уг өвчин сэдэрсэн бол Хэлэлцэн тохиролцогч эхний талын эрх бүхий байгууллага тэтгэврийг бүрэн олгоно.

2. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэр дээр тухайн орны хууль тогтоомжийн дагуу мэргэжлээс шалтгаалсан өвчний тэтгэвэр тогтоолгосон даатгуулагч Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэр дээр өвчнөө сэдэрээж болзошгүй ажил эрхэлж байгаа тохиолдолд:

(1) Мэргэжлээс шалтгаалсан өвчин хүндэрсэн эсэхийг үл хамааран Хэлэлцэн тохиролцогч эхний тал тэтгэврийг үргэлжлүүлэн олгоно;

(2) Тухайн даатгуулагч нутаг дэвсгэр дээр нь мэргэжлээс шалтгаалсан өвчнийг хүндрүүлж болзошгүй ажил эрхэлж байсан тохиолдолд Хэлэлцэн тохиролцогч тал өвчин хүндрэхээс өмнө тогтоосон тэтгэвэр болон өвчин хүндэрсний дараа авбал зохих тэтгэврийн зөрүүг нутаг дэвсгэр дээр нь хөдөлмөр эрхэлж байсан Хэлэлцэн тохиролцогч тал олгоно.

5 дугаар хэсэг

Оршуулгын тэтгэмж

19 дүгээр зүйл

Тэтгэмж авах үндэслэл

1. Ажилтан, хувиараа хөдөлмөр эрхлэгч, тэтгэвэр авагч нас барах үед хууль тогтоомж нь үйлчилж байсан Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага оршуулгын тэтгэмжийг тогтооно.

2. Энэ зүйлийн 1 дэх заалтад заасан оршуулгын тэтгэмжийг олгох эрх нь Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийн дагуу шимтгэл төлсөн хугацаанаас хамаарах бол хэлэлцээрийн 10 дугаар зүйлд заасны дагуу шийдвэрлэнэ.

3. Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын хууль тогтоомжийн дагуу тэтгэвэр авч

байсан этгээд нас барж, Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын хууль тогтоомжийн дагуу оршуулгын тэтгэмж авах эрх үүссэн тохиолдолд тухайн этгээд нутаг дэвсгэр дээр нь нас барсан Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий байгууллага тэтгэмж авах эрхийг тодорхойлно.

4. Энэ зүйлийн 3 дахь заалтад заасан этгээд Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын нутаг дэвсгэр дээр нас бараагүй бол тухайн этгээд хамгийн сүүлд даатгалын шимтгэл төлсөн талын эрх бүхий байгууллага тэтгэмж авах эрхийг тодорхойлно.

5. Энэ зүйлийн 1-4 дэх заалт энэхүү хэлэлцээрийн 3 дугаар зүйлийн 2 дахь заалтад заасан этгээдэд мөн адил үйлчилнэ.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ

Бусад заалт

20 дугаар зүйл

Эрх бүхий этгээдийн эрх мэдлийн хүрээ

Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан эрх бүхий этгээд дараахь эрхийг эдэлнэ. Үүнд:

(1) Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай арга хэмжээг тусгасан удирдлагын тохиролцоог байгуулна;

(2) Энэхүү хэлэлцээрийн зохицуулалтыг хэрэгжүүлэх, эрчимжүүлэх үүднээс харилцагч болон эрх бүхий байгууллагыг томилно;

(3) Талуудын хууль тогтоомжид энэхүү хэлэлцээрийн хэрэгжилтэд нөлөөлж болзошгүй өөрчлөлт орвол энэ тухай мэдээллийг харилцан солилцоно.

21 дүгээр зүйл

Удирдлагын ба эрх зүйн хамтын ажиллагаа

1. Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллага нь энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор харилцан туслалцаа үзүүлнэ. Эрх бүхий этгээдүүд тодорхой зардлыг буцаан олгуулахаар заагаагүй бол энэхүү зүйлд заасан туслалцааг харилцан үнэ төлбөргүй үзүүлнэ.

2. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх

бүхий байгууллагаас олгосон баримт бичгийг Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө тал хүлээн зөвшөөрнө.

22 дугаар зүйл

Мэдээллийн нууцыг хамгаалах тухай

1. Хувь хүнийг тодорхойлох боломжтой аливаа мэдээлэл нь хувь хүний мэдээллийг бүрдүүлдэг бөгөөд уг мэдээллийн нууцлалыг хамгаална.

2 Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий этгээдүүд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагууд энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхэд шаардагдах хувь хүний талаарх шаардлагатай бүх мэдээллийг солилцож болно.

3. Хэлэлцэн тохиролцогч талууд харилцан солилцсон хувь хүний мэдээллийг зөвхөн хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор ашиглана.

4. Хэлэлцэн тохиролцогч тал хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхээс бусад зорилгоор дараахь нөхцөлд тухайн хүний зөвшөөрөлтэй, эсхүл зөвшөөрөлгүйгээр хувь хүний мэдээллийг ашиглах боломжтой. Үүнд:

(1) Мэдээллийг анх хүлээн авсан зорилготой шууд хамаарал бүхий асуудалд хэрэглэх тохиолдолд;

(2) Тухайн хүний эрх ашгийн төлөө хэрэглэх илт шаардлага бий бол;

(3) Монгол Улсын болон Бүгд Найрамдах Польш Улсын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхэд зайлшгүй шаардлагатай тохиолдолд.

5. Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхтэй холбогдуулан Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагад хувь хүний мэдээллийг шилжүүлсэн бол тухайн эрх бүхий этгээд болон байгууллагууд өөрийн орны ямар нэгэн байгууллагад зөвхөн хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хувь хүний мэдээллийг дамжуулна.

6. Хэлэлцэн тохиролцогч талууд дараахь нөхцөлд тухайн хүний зөвшөөрөлтэй, эсхүл зөвшөөрөлгүйгээр хувь хүний мэдээллийг шилжүүлэх боломжтой:

(1) Хэлэлцэн тохиролцогч аль нэг талын холбогдох байгууллага эрх мэдлээ хэрэгжүүлэхэд тухайн хувь хүний мэдээлэл зайлшгүй хэрэгцээтэй тохиолдолд;

(2) Тухайн хүний эрх ашгийн төлөө хэрэглэх илт шаардлага бий бол;

(3) Монгол Улсын болон Бүгд Найрамдах Польш Улсын хууль тогтоомжийг хэрэгжүүлэхэд зайлшгүй шаардлагатай тохиолдолд.

7. Энэ зүйлийн 3 дахь заалтын дагуу мэдээллийг шилжүүлэхдээ Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагууд нь тухайн мэдээллийн нууцлалыг хамгаалах арга хэмжээ авахаа харилцан батална.

8. Энэ зүйлийн 3 дахь заалтын дагуу мэдээллийг хүлээн авсан Хэлэлцэн тохиролцогч Талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагууд нь хувийн мэдээлэлд зөвшөөрөлгүй нэвтрэх, түүнийг хууль бусаар өөрчлөх, зөвшөөрөлгүйгээр задруулах зэргээс хамгаалах арга хэмжээ авна.

9. Энэ зүйлийн 3 дахь заалтын дагуу хувийн мэдээлэл хүлээн авсан Хэлэлцэн тохиролцогч талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллага нь мэдээлэл хүлээн авсан зорилгын дагуу мэдээллийг бүрэн, зөв шинэчлэх арга хэмжээ авна. Шаардлагатай тохиолдолд буруу мэдээллийг залруулах, хууль бусаар дамжуулсан мэдээллийг устгах арга хэмжээ авна. Мэдээллийг дамжуулсан Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжийн дагуу задруулахыг хориглосон мэдээллийг шилжүүлсэн бол тухайн талын хүсэлтээр мэдээллийг устгана.

10. Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор хууль тогтоомжийн дагуу хүлээн авсан хувь хүний мэдээллийг үр ашигтай ашиглаж зорилгодоо хүрсэн бол нэн даруй тухайн мэдээллийг устгана. Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын эрх бүхий этгээдүүд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагууд мэдээллийг аюулгүй, бүрэн устгах арга хэмжээ авах болон устгавал зохих мэдээллийн хамгааллыг харилцан хангана.

11. Хэлэлцэн тохиролцогч аль нэг талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагуудын хүсэлтийг үндэслэн тухайн хүнд энэ зүйлийн 3 дахь заалтад дурдсан мэдээллийг шилжүүлсэн тухай болон мэдээллийг энэхүү хэлэлцээрийн зорилгоос гадуур ашигласан тухай мэдээлэл авах эрхтэй. Өөрийнх нь хувийн мэдээлэл нутаг дэвсгэр дээр нь хадгалагдаж байгаа Хэлэлцэн тохиролцогч талын хууль тогтоомжид өөрөөр заагаагүй бол тухайн хүн хувийн мэдээллээ үзэх болон засварлах эрхтэй.

12. Хувийн мэдээллийн нууцыг хамгаалах тухай хууль тогтоомжид өөрчлөлт орсон тохиолдолд Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий этгээдүүд нэн даруй бие биендээ мэдэгдэнэ.

13. Энэ зүйлийн 3 дахь заалт нь энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор, эсхүл энэхүү хэлэлцээртэй холбогдуулан цуглуулсан бусад мэдээлэлд мөн адил үйлчилнэ.

23 дугаар зүйл

Хураамж ба баримт бичгийн баталгаажуулалтаас чөлөөлөх

1. Аливаа баримт бичгийг төлбөр, хураамжаас бүрэн, эсхүл хэсэгчлэн чөлөөлөхгүй гэж Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжид заасан байвал, Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын хууль тогтоомжийн дагуу явуулсан ижил төрлийн баримт бичгүүдэд энэ заалт нэгэн адил хамаарна.

2. Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэх зорилгоор бүрдүүлэх аливаа өргөдөл, баримт бичиг, гэрчилгээнүүдийг дипломат болон консулын албанаас баталгаажуулах шаардлагагүй.

24 дүгээр зүйл

Баримт бичиг хүргүүлэх

1. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагад гаргасан өргөдөл, давж заалдах өргөдөл, мэдэгдлийг Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын эрх бүхий этгээд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагууд эхний Хэлэлцэн тохиролцогч талтай нэг өдөр хүлээн авснаар тооцно.

2. Өргөдөл гаргагч этгээд Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын хууль тогтоомжийн дагуу тэтгэвэр авах эрхээ хойшлуулах хүсэлт гаргаснаас бусад тохиолдолд Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын хууль тогтоомжийн дагуу тэтгэвэр тогтоолгохоор өргөдөл гаргасныг Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын хууль тогтоомжийн дагуу өргөдөл гаргасантай адилтган үзнэ.

25 дугаар зүйл

Эрүүл мэндийн үзлэг

1. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг талын нутаг дэвсгэрт түр болон байнга оршин сууж байгаа хүнийг эрүүл мэндийн үзлэгт хамруулах шаардлагатай бол тухайн талын эрх бүхий байгууллага өөрийн зардлаар уг үзлэгийг хийлгэх арга хэмжээг авна.
2. Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын байгууллагын хүсэлтээр эрүүл мэндийн үзлэг хийлгэсэн тохиолдолд уг үзлэгтэй холбогдон гарсан зардлыг нөхөн олгохгүй.

26 дугаар зүйл

Харилцах хэл

1. Энэхүү хэлэлцээрийг хэрэгжүүлэхдээ Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын эрх бүхий этгээдүүд, харилцагч болон эрх бүхий байгууллагууд нь Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын албан ёсны, эсхүл англи хэлээр харилцана.
2. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг Талын эрх бүхий этгээд буюу холбогдох байгууллага нь Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын өргөдөл, эсхүл баримт бичгийг нөгөө талын албан ёсны, эсхүл англи хэлээр үйлдсэн гэсэн шалтгаанаар хүлээн авахаас татгалзаж болохгүй.

27 дугаар зүйл

Тэтгэврийн төлбөрийг олгох

1. Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий этгээдүүд Хэлэлцэн тохиролцогч нөгөө талын нутаг дэвсгэр дээр оршин суугаа тэтгэвэр авагчид тэтгэврийг тухайн орны албан ёсны мөнгөн тэмдэгтээр, хэрэв тухайн орны албан ёсны мөнгөн тэмдэгт нь чөлөөтэй хөрвөх валют биш бол чөлөөтэй хөрвөх валютаар олгоно.
2. Хэлэлцэн тохиролцогч нэг тал нь валютын хяналт тогтоосны улмаас тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч талын нутаг дэвсгэрээс гадна байгаа этгээдэд төлбөр, гуйвуулга, эсхүл мөнгөн сан, санхүүгийн хэрэгслийг шилжүүлэхэд хязгаарлагдмал нөхцөл байдал үүссэн тохиолдолд, тухайн Хэлэлцэн тохиролцогч тал нь энэхүү хэлэлцээрийн дагуу олговол зохих нийт төлбөрийг нөгөө улсын нутаг дэвсгэрт оршин суугаа 3 дугаар зүйлд

заасан этгээдэд шилжүүлэх арга хэмжээг нэн даруй авна.

28 дугаар зүйл
Маргаан шийдвэрлэх

Энэхүү хэлэлцээрийг тайлбарлах болон хэрэгжүүлэхтэй холбоотой аливаа маргааныг Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын эрх бүхий этгээдүүд зөвлөлдөх замаар хамтран шийдвэрлэнэ.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ
Шилжилтийн болон төгсгөлийн заалт

29 дүгээр зүйл
Шилжилтийн заалт

1. Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу тус хэлэлцээрийг хүчин төгөлдөр болох өдрөөс өмнөх хугацаанд хамаарах тэтгэвэр олгох эрх үүсгэхгүй.
2. Энэхүү хэлэлцээрийн дагуу тэтгэвэр олгох эрхийг тодорхойлохдоо энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс өмнө Хэлэлцэн тохиролцогч хоёр талын хууль тогтоомжийн дагуу даатгалын шимтгэл төлсөн хугацааг харгалзан үзнэ.
3. Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох өдрөөс өмнө үүссэн даатгалтай холбоотой үйл явдлыг өмнө нь эрх зүйн хувьд зохицуулах нөхцөл бүрдээгүй байсан гэсэн үндэслэлээр энэ зүйлийн 1 дэх хэсгийн заалтыг харгалзан уг хэлэлцээрийн хүрээнд зохицуулна.
4. Энэхүү хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болохоос өмнө тогтоогдсон тэтгэвэрт зөвхөн энэхүү хэлэлцээрийн заалтуудын улмаас өөрчлөлт орохоор бол тухайн этгээдийн хүсэлтийг нь үндэслэн тэтгэврийг дахин тогтоож болно. Тэтгэвэр авах эрхийг ийнхүү дахин тогтоолгох нь тэтгэврийн өмнө тогтоосон хэмжээнээс бууруулах үндэслэл болохгүй.

30 дугаар зүйл
Хэлэлцээрийн үйлчлэх хугацаа

1. Энэхүү хэлэлцээр нь хязгааргүй хугацаанд хүчин төгөлдөр байна. Хэлэлцэн тохиролцогч аль нэг тал энэхүү хэлэлцээрийг цуцлах тухай хүсэлтээ хуанлийн жилийн эцсээс 6 сарын өмнө бичгээр мэдэгдэн

дуусгавар болгож болно. Энэ тохиолдолд энэхүү хэлэлцээр тухайн жил дуустал хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж, цуцлагдана.

2. Энэхүү хэлэлцээр цуцлагдвал, тус хэлэлцээрийн дагуу тогтоогдсон бүх эрх хэвээр хадгалагдана.

3. Энэхүү хэлэлцээрийг цуцлагдах өдрөөс өмнө гаргасан өргөдлийг тус хэлэлцээрийн дагуу шийдвэрлэнэ.

31 дүгээр зүйл Хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох

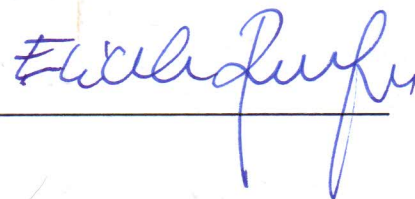
Хэлэлцэн тохиролцогч талууд хэлэлцээр хүчин төгөлдөр болох дотоодын хууль тогтоомжийн шаардлагыг хангасан тухайгаа дипломат шугамаар бичгээр харилцан мэдэгдэнэ. Энэхүү хэлэлцээр нь хамгийн сүүлчийн мэдэгдлийг хүлээн авснаас хойших 3 дахь сарын эхний өдөр хүчин төгөлдөр болно.

Үүнийг гэрчилж, энэхүү хэлэлцээрт Хэлэлцэн тохиролцогч талуудын зохих эрх олгогдсон төлөөлөгчид гарын үсэг зурж баталгаажуулав.

Энэхүү хэлэлцээрийг 2018 оны 01 дугаар сарын 24-ны өдөр *Варшав* хотноо монгол, польш, англи хэлээр тус бүр хоёр хувь үйлдсэн бөгөөд эх бичвэрүүд адил хүчинтэй байна. Монгол, польш хэлээрх эхийг тайлбарлахад зөрүү гарвал англи эх бичвэрийг баримтална.

МОНГОЛ УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

БҮГД НАЙРАМДАХ ПОЛЬШ
УЛСЫГ ТӨЛӨӨЛЖ:

**AGREEMENT
BETWEEN
MONGOLIA
AND
THE REPUBLIC OF POLAND
ON SOCIAL SECURITY**

MONGOLIA

AND

THE REPUBLIC OF POLAND

Hereinafter referred to as "the Contracting Parties,"
Desiring to regulate the mutual relations between the two countries in the field of
social security, have agreed as follows:

PART I
GENERAL PROVISIONS
Article 1
Definitions

1. In this Agreement the terms below shall receive the following meaning:
 - (1) "legislation" – the acts and other legal provisions which regulate the branches of social security, listed in Article 2 of this Agreement;
 - (2) "competent authority":
 - 1) in Mongolia - the Minister competent for social security (Ministry competent for social security),
 - 2) in the Republic of Poland – the Minister competent for social security;
 - (3) "competent institution" – an institution entitled to apply the legislation;
 - (4) "liaison body" – an institution ensuring coordination and exchange of information between the institutions of the Contracting Parties for the application of this Agreement;
 - (5) "residence" – a place of permanent residence, in accordance with the provisions of law of each Contracting Party;
 - (6) "stay" – a temporary stay;
 - (7) "insurance period" – contribution periods, periods of employment or self-employment, determined or considered as such by the legislation in accordance with they have been completed, or equivalent periods in accordance with the legislation of the Contracting Party;
 - (8) "insured person" – a person who is or has been insured pursuant to the legislation of the Contracting Party;
 - (9) "benefits" – pensions and other cash benefits provided by the legislation of the Contracting Party, including all supplements and increases .
2. Other terms used in this Agreement shall have the meaning assigned to them in the legislation of each Contracting Party.

Article 2
Material scope

1. This Agreement shall apply:

(1) in relation to Mongolia, to the following benefits paid pursuant to the Act on social insurance:

- 1) old-age pensions, invalidity pensions and survivor's pensions, paid from the Old-Age Pension Fund,
- 2) benefits for temporary incapacity for work, pregnancy and maternity allowances and death grants, paid from the Disability Pension Fund,
- 3) unemployment benefits paid from the Unemployment Fund,
- 4) pensions and allowances paid from the Accident and Occupational Disease Fund;

(2) in relation to the Republic of Poland, to the following benefits from social security:

- 1) unemployment benefits,
and, from social insurance and social insurance for farmers:
- 2) sickness and maternity benefits,
- 3) old-age pensions, invalidity pensions and survivors' pensions,
- 4) benefits in respect of accidents at work and occupational diseases,
- 5) death grants.

2. This Agreement shall also apply to all acts and other legal provisions, amending or supplementing the legislation.

3. This Agreement shall not apply to the acts or other legal provisions that extend the legislation in force of a Contracting Party to new categories of beneficiaries, if the competent authority of the Contracting Party notifies the competent authority of the other Contracting Party within six months from the date of publication of such new acts or other legal provisions that such extension of this Agreement is not foreseen.

Article 3
Personal scope

This Agreement shall apply to:

- (1) persons who are or have been subject to the legislation of one or both of the Contracting Parties,
- (2) other persons who derive their rights from persons specified in point 1.

Article 4
Equal treatment

Unless otherwise provided in this Agreement, persons to whom the provisions of this Agreement apply shall be subject to the obligations and they enjoy the rights resulting from the legislation of the other Contracting Party under the same conditions as the citizens of that Contracting Party.

Article 5
Export of benefits

1. Unless otherwise provided in this Agreement, benefits vested under the legislation of one Contracting Party shall not be subject to any reduction, amendment, suspension, or withdrawal on the grounds that the entitled person resides in the territory of the other Contracting Party.
2. The provisions of paragraph 1 shall not apply:
 - (1) as regards Mongolia, to unemployment benefits, benefits for temporary incapacity for work, pregnancy and maternity allowances and allowances paid from the Accident and Occupational Disease Fund;
 - (2) as regards the Republic of Poland, to unemployment benefits, sickness and maternity benefits, benefits for temporary incapacity for work caused by accident at work or occupational disease and benefits granted under a special procedure and in exceptional cases.

PART II
APPLICABLE LEGISLATION

Article 6
General rules

Unless Articles 7 and 8 of this Agreement stipulate otherwise:

- (1) a worker working in the territory of a Contracting Party shall be subject, with regard to this work, only to the legislation of this Contracting Party;
- (2) a self-employed person working in the territory of a Contracting Party shall be subject, with regard to this work, only to the legislation of this Contracting Party.

Article 7

Special principles

1. If a worker employed by an employer whose registered office is situated in the territory of one Contracting Party is posted to the territory of the other Contracting Party to perform work for this employer, the worker shall be subject to the legislation of the first Contracting Party, providing that the estimated posting period is no longer than 60 months.
2. The provisions of paragraph 1 shall apply also in the case when a worker posted by his/her employer from the territory of a Contracting Party to the territory of a third country, obligatorily subject to the legislation of this Contracting Party in the employment period in the territory of the third country, is subsequently posted by this employer from the territory of the third country to the territory of the other Contracting Party.
3. Travelling personnel of a transport undertaking or an airline, operating in the territories of both Contracting Parties, shall be subject to the legislation of the Contracting Party in the territory of which the undertaking or the airline has its registered office.
4. A person employed on board a vessel flying the flag of a Contracting Party shall be subject to the legislation of that Contracting Party. If, however, the person is remunerated for this work by an undertaking seated or by a person residing in the territory of the other Contracting Party, the person shall be subject to the legislation of that Contracting Party. The second sentence shall also apply when a vessel flies the flag of a third country, but the crew is remunerated by the undertaking seated on the territory of a Contracting Party or by a person resident in its territory.
5. Civil servants and persons treated as such shall be subject to the legislation of that Contracting Party whose administration employs them.
6. Staff members of diplomatic missions and consular offices shall be subject to the provisions of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961 and the Vienna Convention on Consular Relations of 24 April 1963.

Article 8

Exceptions

Competent authorities of both Contracting Parties or the institutions designated by them may, by way of mutual consent, determine exceptions from the provisions of Articles 6 and 7 paragraphs 1-5, with regard to any person or a group of persons, in their interest.

PART III
PROVISIONS ON BENEFITS
CHAPTER 1
Unemployment benefits
Article 9
Determining the right

1. Insurance periods completed under the legislation of one of the Contracting Parties shall be taken into account, to the extent necessary, while determining the right to unemployment benefits pursuant to the legislation of the other Contracting Party, if the person concerned has completed insurance periods in accordance with the legislation of the latter Contracting Party directly before becoming unemployed.
2. The period of receiving the unemployment benefit shall be shortened by the period when the unemployed person received the unemployment benefit in the territory of the other Contracting Party within the last 12 months before the date of submission of claim for benefit.

CHAPTER 2
Sickness and maternity
Article 10
Aggregation of insurance periods

Insurance periods completed under the legislation of each of the Contracting Parties shall be taken into account, to the extent necessary, in determining the right to benefits and their entitlement period, provided that these periods do not overlap.

Article 11
Benefits

Sickness and maternity benefits shall be granted and paid pursuant to the legislation of the Contracting Party on the territory of which a given person is insured.

CHAPTER 3
Pensions
Article 12
Aggregation of insurance periods

1. If the legislation of one Contracting Party makes acquisition, retaining or recovery of the right to a pension conditional upon the completion of a certain insurance period, then the competent institution of that Contracting Party shall take into account, if necessary, the insurance periods completed in accordance with the legislation of the other Contracting Party as if they were completed in accordance

with the legislation applied by this institution, provided that those periods do not overlap.

2. If the legislation of one Contracting Party makes acquisition of the right to a pension conditional upon the completion of insurance periods in a profession subject to insurance under a special system, or in a specific employment, then the insurance periods completed in that profession or employment pursuant to the legislation of the other Contracting Party shall be aggregated while determining the right to the pension.
3. If, after aggregation of the periods in accordance with paragraph 1, the insured person does not acquire the right to the pension, a competent institution of the Contracting Party shall take into account the insurance period completed in a third party, with which both Contracting Parties are bound by an agreement providing for aggregation of insurance periods.

Article 13

Insurance periods shorter than 12 months

1. If the insurance periods completed in accordance with the legislation of one Contracting Party are less than 12 months and no right to the pension arises under this legislation, the competent institution of that Contracting Party shall not be obliged to grant the pension.
2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, the insurance periods shorter than 12 months completed in accordance with the legislation of each Contracting Party, shall be taken into account by a competent institution of that Contracting Party, in which the right to the pension occurs after aggregation of these periods.

Article 14

Assimilation of facts and events

Facts and events that have impact on the acquisition of a right, suspension or amount of the pension, that occurred in the territory of one Contracting Party shall be taken into account as if they had occurred in the territory of the other Contracting Party.

Article 15

Pensions without aggregation of insurance periods

If a person meets the conditions necessary to be granted the right to the pension according to the legislation of a Contracting Party without taking into account insurance periods completed in accordance with the legislation of the other Contracting Party, then the competent institution shall determine the right to the

pension and calculate its amount only on the basis of the insurance periods completed in accordance with the legislation it applies.

Article 16

Pensions with aggregation of insurance periods

1. If in accordance with the legislation of a Contracting Party, the right to the pension is granted after the application of the provisions of Article 12 of this Agreement, the competent institution shall determine the pension in the following way:
 - (1) it shall calculate the theoretical amount of the pension, due if all the insurance periods were completed in accordance with the legislation it applies,
 - (2) on the basis of the theoretical amount referred to in point 1, it shall determine an actual amount of the pension based on the proportion of the insurance periods completed in accordance with the legislation it applies to the sum of all insurance periods completed.
2. When determining the assessment base for pension, the competent institution of each Contracting Party shall take into account only the remuneration received in accordance with the legislation applied by this institution and contributions collected in accordance with this legislation.

CHAPTER 4

Accidents at work and occupational diseases

Article 17

Right to benefits

1. The right to benefits in respect of accidents at work and occupational diseases shall be determined in accordance with the legislation of the Contracting Party to which the insured person was subject at the moment of the accident at work or while performing the work which had caused his/her occupational disease.
2. If granting benefits in respect of occupational disease in accordance with the legislation of one Contracting Party is subject to the condition that the occupational disease was first diagnosed in the territory of that Contracting Party, this condition shall be deemed to be fulfilled if the disease was first diagnosed in the territory of the other Contracting Party.
3. If granting benefits in respect of occupational disease in accordance with the legislation of one Contracting Party is conditional upon performing work which caused the occupational disease for a specified period of time, the competent institution of that Contracting Party shall also take into account the period of

performing the same type of work in accordance with the legislation of the other Contracting Party.

Article 18

Aggravation of an occupational disease

1. If the right to benefits in respect of occupational disease was established in accordance with the legislation of one Contracting Party, the competent institution of that Contracting Party shall be responsible for payment of benefit for aggravation of an occupational disease, even if this aggravation occurred at the time when the insured person was subject to the legislation of the other Contracting Party, provided that this person did not perform work that would expose his/her to an occupational disease.
2. In case of aggravation of an occupational disease to a person receiving benefit in respect of occupational disease according to the legislation of one Contracting Party, while performing work which may result in an occupational disease in the territory of the other Contracting Party:
 - (1) competent institution of the first Contracting Party shall continue to pay the granted benefit, without taking into account the aggravation of an occupational disease;
 - (2) competent institution of the latter Contracting Party whose legislation the insured person was subject to while performing work which might result in an aggravation of an occupational disease, shall grant a benefit to the amount of the difference between the amount of the benefit to which the insured person is entitled, following the aggravation of an occupational disease and the amount of the benefit to which he/she would be entitled prior to the aggravation of an occupational disease, in accordance with the legislation it applies.

CHAPTER 5

Death grants

Article 19

Establishing the right to benefits

1. The right to a death grant shall be determined by a competent institution of the Contracting Party whose legislation was applicable to a worker, a self-employed person or a pensioner at the moment of his/her death.
2. If, pursuant to the legislation of the Contracting Party, the right to death grant referred to in paragraph 1 depends on having specific insurance periods, the competent institution shall apply the provisions of Article 10 of this Agreement.

3. If as a consequence of a death of a person receiving a pension under the legislation of each of the Contracting Parties, the right to a death grant is granted under the legislation of both Contracting Parties, the right to a death grant shall be determined by the competent institution of that Contracting Party in whose territory the pensioner was residing at the moment of his/her death.
4. If the pensioner referred to in paragraph 3 was not residing in the territory of either of the Contracting Parties at the moment of his/her death, the right to a death grant shall be determined by a competent institution of that Contracting Party in whose territory last insurance periods were completed.
5. The provisions of paragraphs 1-4 shall apply accordingly to persons specified in Article 3 point 2 of this Agreement.

**PART IV
MISCELLANEOUS PROVISIONS**

Article 20

Competences of the competent authorities

For the purpose of the application of this Agreement, the competent authorities:

- (1) shall decide on the procedures of application of this Agreement in the administrative arrangement;
- (2) shall designate liaison bodies and competent institutions in order to facilitate and accelerate the application of the provisions of this Agreement;
- (3) shall exchange information concerning changes in the legislation that might have impact on the application of the provisions of this Agreement.

Article 21

Administrative and legal assistance

1. The competent authorities, liaison bodies and competent institutions of the Contracting Parties shall provide mutual assistance to one another in the application of the provisions of this Agreement. This assistance shall be provided free of charge, unless the competent authorities decide that certain costs of assistance shall be reimbursed.
2. Documents or certificates issued by the competent authorities, liaison bodies and competent institutions of one of the Contracting Parties shall be accepted by the competent authorities, liaison bodies and competent institutions of the other Contracting Party.

Article 22
Data protection

1. Any information that makes identification of a natural person possible shall constitute personal data. Personal data shall be protected.
2. The competent authorities, liaison bodies and competent institutions of both Contracting Parties may exchange all personal data necessary for the application of this Agreement.
3. Personal data transferred to the competent authority, liaison body and competent institution of one Contracting Party may be used exclusively for the purpose of the application of this Agreement.
4. A Contracting Party may, however, use such data for other purposes with the consent of the person concerned, or without their consent, in the following cases:
 - (1) in the case of using the data, having direct and relevant relation to the purpose for which they were gathered;
 - (2) in the case of using the data in the evident interest of the person concerned, or;
 - (3) in the case when using the data is necessary for the application of the legislation in the Republic of Poland or in Mongolia.
5. Personal data transferred, due to the application of this Agreement, to a competent authority, liaison body and competent institution of one Contracting Party may be transferred to another institution of this Contracting Party only for the purpose of application of this Agreement.
6. A Contracting Party may, however, transfer such data with the consent of the person concerned, or without their consent, in the following cases:
 - (1) the data are necessary for the application of the competences of an institution of one of the Contracting Parties;
 - (2) data transfer is in evident interest of the person concerned, or;
 - (3) data transfer is necessary for the application of the legislation in the Republic of Poland or in Mongolia.

7. The competent authorities, liaison bodies and competent institutions of both Contracting Parties shall mutually guarantee, that, while transferring the data specified in paragraph 3, they will use means for data protection.
8. A competent authority, liaison body and competent institution of a Contracting Party to which the data specified in paragraph 3 were transferred, shall protect the data from unauthorised access, changes and dissemination.
9. A competent authority, liaison body and competent institution of a Contracting Party to which the personal data specified in paragraph 3 were transferred, shall undertake the necessary measures to make the data updated, full and exact for achievement of the objectives they have been gathered. If necessary, the data shall be corrected, and the data gathered or stored in a way that abuses the legal provisions in force shall be destroyed. At the request, the data whose transfer is forbidden by virtue of the legal provisions of the Contracting Party which transferred the data, shall also be destroyed.
10. Subject to the legal provisions of a Contracting Party, data obtained by the Contracting Party due to the application of this Agreement, shall be destroyed following the achievement of the objectives they had been gathered or used for. The competent authorities, liaison bodies and competent institutions of both Contracting Parties shall provide safe and complete measures enabling to destroy data and mutually guarantee protection of personal data that are meant to be destroyed.
11. At the request of a competent authority, liaison body and competent institution of a Contracting Party, a person concerned shall have the right to be informed about the transfer of personal data, referred to in paragraph 3, and their use for the purposes other than the application of this Agreement. A concerned person may also be granted access to his/her personal data and make a correction of it, subject to the exceptions provided in legal provisions of the Contracting Party in whose territory the data are stored.
12. Competent authorities of the Contracting Parties shall inform each other about any changes in legal provisions concerning protection of personal data.
13. The provisions of paragraphs 3 and following apply, to the extent necessary, to other protected data obtained during the application of this Agreement or in connection with this Agreement.

Article 23
Exemptions from fees and authentication

1. If the legislation of one Contracting Party provides that a claim, document or certificate shall not be subject or be wholly or partially exempted from charges, this applies also to the same extent to claims, documents and certificates submitted in accordance with the legislation of the other Contracting Party.
2. Claims, documents and written certificates of any kind, necessary for the application of this Agreement shall not require the authentication by diplomatic or consular authorities.

Article 24
Submission of documents

1. Claims, appeals against decisions and declarations submitted to the competent authority, liaison body or competent institution of one Contracting Party shall be regarded as submitted to the competent authority, liaison body or competent institution of the other Contracting Party on the same date.
2. A claim for granting benefits in accordance with the legislation of one Contracting Party shall be regarded as a claim for granting respective benefits compliant with the legislation of the other Contracting Party, unless the claimant requests deferment of determination of right to an old age pension pursuant to the legislation of the latter Contracting Party.

Article 25
Medical examinations

1. Medical examinations of persons residing or staying on the territory of the other Contracting Party shall be carried out by the institution of the place of residence or stay at the request and expense of the competent institution.
2. The cost of medical examinations shall not be reimbursed if the examinations are performed for the institutions of both Contracting Parties.

Article 26
Language of communication

1. For the purpose of application of this Agreement the competent authorities, liaison bodies and competent institutions of the Contracting Parties shall use the official languages of each Contracting Party or the English language.

2. The competent authorities, liaison bodies and competent institutions of one Contracting Party may not reject claims, appeals or other documents referred to them on the grounds that the documents have been drawn up in the official language of the other Contracting Party or in the English language.

Article 27
Payment of benefits

1. The competent authorities of each Contracting Party shall pay cash benefits under this Agreement directly to the entitled persons who reside in the territory of the other Contracting Party in the official currency of its state, and if this currency is not freely convertible, in freely convertible currency.
2. In the case of currency control or other similar measures introduced by a Contracting Party, which would limit payments, transfers or transfers of means or financial instruments to persons residing outside the territory of that Contracting Party, this Contracting Party immediately provides measures for transfer of all amounts that have to be paid in accordance with this Agreement to persons listed in Article 3, residing in the territory of the latter Contracting Party.

Article 28
Resolution of disputes

All disputes arising between the Contracting Parties concerning the application and interpretation of this Agreement shall be resolved jointly by the competent authorities of the Contracting Parties.

PART V
TRANSITIONAL AND FINAL PROVISIONS

Article 29
Transitional provisions

1. This Agreement does not grant the right to payment of benefits for the period prior to the date of its entry into force.
2. While determining the right to benefits granted under this Agreement, insurance periods completed in accordance with the legislation of the Contracting Parties shall be taken into account before the date of entry into force of this Agreement.
3. Subject to paragraph 1, this Agreement shall also apply to insurance events that have taken place before the date of its entry into force, on the condition that obligations arising from them had not been previously regulated.
4. At the request of the person concerned, benefits granted before the date of entry

into force of this Agreement may be determined in accordance with the provisions of this Agreement, if the change is due solely to the provisions of this Agreement. Such re-establishment of the right to benefits may not cause a reduction of the amount of the benefit.

Article 30
Duration of the Agreement

1. This Agreement is concluded for an indefinite period of time. It may be terminated by either Contracting Party by means of a written notification, no later than six months before the end of a calendar year. In this case, the Agreement shall cease to be binding as of the end of the year.
2. In the event of a termination of the Agreement, all rights acquired under its provisions shall be maintained.
3. Claims submitted before the date of termination of this Agreement shall be considered in accordance with the provisions of this Agreement.

Article 31
Entry into force of the Agreement

The Contracting Parties shall inform each other, by way of written notification, through diplomatic channels, of the completion of the internal procedures necessary for the entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the first day of the third month following the month of the last notification.

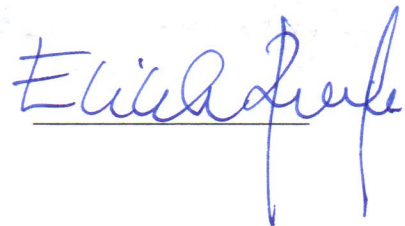
IN WITNESS WHEREOF, the undersigned, duly authorised, have signed this Agreement.

DONE at... *Warsaw* on *24 January, 2018* in duplicate in Mongolian, Polish, and English, each text being equally authentic. In case of differences in interpretation in Mongolian and Polish, the English text shall prevail.

**ON BEHALF OF
MONGOLIA**

**ON BEHALF OF
THE REPUBLIC OF
POLAND**

**UMOWA
MIĘDZY
MONGOLIĄ
A
RZECZĄPOSPOLITĄ POLSKĄ
O ZABEZPIECZENIU SPOŁECZNYM**

MONGOLIA

i

RZECZPOSPOLITA POLSKA

zwane dalej „Umawiającymi się Stronami”,
pragnąc uregulować wzajemne stosunki między obu Państwami w zakresie
zabezpieczenia społecznego uzgodniły, co następuje:

CZĘŚĆ I
POSTANOWIENIA OGÓLNE
Artykuł 1
Definicje

1. W niniejszej Umowie poniższe pojęcia oznaczają:

- (1) „ustawodawstwo” - ustawy oraz inne przepisy prawne, które regulują dziedziny zabezpieczenia społecznego wymienione w artykule 2 niniejszej Umowy;
- (2) „władza właściwa”:
 - 1) w Mongolii – ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego (ministerstwo właściwe do spraw zabezpieczenia społecznego),
 - 2) w Rzeczypospolitej Polskiej – ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego;
- (3) „instytucja właściwa” - instytucję upoważnioną do stosowania ustawodawstwa;
- (4) „instytucja łącznikowa” - instytucję zapewniającą koordynację i wymianę informacji między instytucjami Umawiających się Stron w celu stosowania niniejszej Umowy;
- (5) „zamieszkanie” - miejsce stałego zamieszkania, zgodnie z przepisami prawnymi każdej z Umawiających się Stron;
- (6) „pobyt” - czasowy pobyt;
- (7) „okres ubezpieczenia” - okresy składowe, okresy zatrudnienia lub okresy pracy na własny rachunek, określone lub uznane za takie przez ustawodawstwo, zgodnie z którym zostały one przebyte oraz okresy z nimi zrównane, zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony;
- (8) „ubezpieczony” - osobę, która jest lub była ubezpieczona zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony;
- (9) „świadczenia” - emerytury, renty oraz inne świadczenia pieniężne przewidziane przez ustawodawstwo Umawiającej się Strony, w tym wszelkie dodatki i podwyżki.

2. Inne pojęcia użyte w niniejszej Umowie mają znaczenie nadane im przez ustawodawstwo każdej z Umawiających się Stron.

Artykuł 2 **Zakres przedmiotowy**

1. Niniejszą Umowę stosuje się:

(1) w odniesieniu do Mongolii, do następujących świadczeń wypłacanych na podstawie ustawy o ubezpieczeniach społecznych:

- 1) emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent z tytułu utraty żywiciela, wypłacanych z Funduszu Emerytalnego,
- 2) świadczeń z tytułu czasowej niezdolności do pracy, zasiłków z tytułu ciąży i macierzyństwa oraz zasiłków pogrzebowych, wypłacanych z Funduszu Rentowego,
- 3) zasiłków dla bezrobotnych wypłacanych z Funduszu Bezrobocia,
- 4) rent i zasiłków wypłacanych z Funduszu Wypadkowego i Chorób Zawodowych;

(2) w odniesieniu do Rzeczypospolitej Polskiej, do następujących świadczeń z zabezpieczenia społecznego:

- 1) zasiłków dla bezrobotnych,
oraz z ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia społecznego rolników:
- 2) świadczeń w razie choroby i macierzyństwa,
- 3) emerytur, rent z tytułu niezdolności do pracy oraz rent rodzinnych,
- 4) świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych,
- 5) zasiłków pogrzebowych.

2. Niniejszą Umowę stosuje się również do wszystkich ustaw i innych przepisów prawnych, zmieniających lub uzupełniających ustawodawstwo.

3. Niniejszej Umowy nie stosuje się do ustaw ani innych przepisów prawnych, które rozszerzają istniejące ustawodawstwo jednej Umawiającej się Strony na nowe kategorie świadczeniobiorców, jeżeli władza właściwa tej Umawiającej się Strony zawiadomi władzę właściwą drugiej Umawiającej się Strony, w okresie sześciu miesięcy od daty ogłoszenia takich nowych ustaw lub innych przepisów prawnych, o tym że nie przewiduje się takiego rozszerzenia niniejszej Umowy.

Artykuł 3 **Zakres podmiotowy**

Niniejszą Umowę stosuje się do:

- (1) osób, które podlegały lub podlegają ustawodawstwu jednej lub obu Umawiających się Stron;
- (2) innych osób, jeżeli wywodzą swoje prawa od osób wymienionych w punkcie 1.

Artykuł 4 **Równe traktowanie**

Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, osoby, do których stosują się postanowienia niniejszej Umowy, podlegają obowiązkom i korzystają z uprawnień wynikających z ustawodawstwa drugiej Umawiającej się Strony na tych samych warunkach, co obywatele tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 5 **Transfer świadczeń**

1. Jeżeli niniejsza Umowa nie stanowi inaczej, świadczenia przysługujące na podstawie ustawodawstwa jednej Umawiającej się Strony nie mogą ulec zmniejszeniu, zawieszeniu, uchyleniu lub wstrzymaniu z tego powodu, że uprawniony zamieszkuje na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.
2. Postanowień ustępu 1 nie stosuje się:
 - (1) w przypadku Mongolii, do zasiłków dla bezrobotnych, świadczeń z tytułu czasowej niezdolności do pracy, zasiłków z tytułu ciąży i macierzyństwa oraz zasiłków wypłacanych z Funduszu Wypadkowego i Chorób Zawodowych;
 - (2) w przypadku Rzeczypospolitej Polskiej, do zasiłków dla bezrobotnych, świadczeń w razie choroby i macierzyństwa, świadczeń z tytułu czasowej niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem przy pracy lub chorobą zawodową oraz świadczeń przyznawanych w szczególnym trybie i w drodze wyjątku.

CZĘŚĆ II **USTAWODAWSTWO WŁAŚCIWE**

Artykuł 6 **Zasady ogólne**

Jeżeli artykuły 7 i 8 niniejszej Umowy nie stanowią inaczej:

- (1) pracownik wykonujący pracę na terytorium Umawiającej się Strony podlega, w odniesieniu do tej pracy, wyłącznie ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony;

(2) osoba pracująca na własny rachunek na terytorium Umawiającej się Strony podlega, w odniesieniu do tej pracy, wyłącznie ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony.

Artykuł 7 **Zasady szczególne**

1. Jeżeli pracownik zatrudniony przez pracodawcę mającego siedzibę na terytorium jednej Umawiającej się Strony, zostanie wysłany na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, w celu wykonywania pracy na rachunek tego pracodawcy, podlega on ustawodawstwu pierwszej Umawiającej się Strony, pod warunkiem, że przewidywany okres wykonywania pracy nie przekracza 60 miesięcy.
2. Postanowienia ustępu 1 stosuje się także w przypadku, gdy pracownik wysłany przez swego pracodawcę z terytorium Umawiającej się Strony na terytorium państwa trzeciego, obowiązkowo podlegający ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony w okresie zatrudnienia na terytorium państwa trzeciego, zostaje następnie wysłany przez tego pracodawcę z terytorium państwa trzeciego na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.
3. Podróżujący personel przedsiębiorstwa transportowego lub linii lotniczej, działających na terytoriach obu Umawiających się Stron, podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium przedsiębiorstwo lub linia lotnicza ma siedzibę.
4. Osoba zatrudniona na pokładzie statku pływającego pod banderą Umawiającej się Strony podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony. Jeżeli jednak osoba ta jest wynagradzana za tę pracę przez przedsiębiorstwo mające siedzibę lub przez osobę mającą miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony. Zdanie drugie stosuje się także, gdy statek pływa pod banderą państwa trzeciego, ale załoga jest wynagradzana przez przedsiębiorstwo z siedzibą na terytorium Umawiającej się Strony lub przez osobę zamieszkałą na jej terytorium.
5. Urzędnicy i osoby z nimi zrównane podlegają ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony, której administracja ich zatrudnia.
6. Członkowie personelu misji dyplomatycznych oraz urzędów konsularnych podlegają postanowieniom Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach dyplomatycznych z dnia 18 kwietnia 1961 r. oraz Konwencji Wiedeńskiej o stosunkach konsularnych z dnia 24 kwietnia 1963 r.

Artykuł 8 Wyjątki

Władze właściwe obu Umawiających się Stron lub wyznaczone przez nie instytucje mogą, za obopólną zgodą, ustalić wyjątki od postanowień artykułów 6 i 7 ustępy od 1 do 5 w odniesieniu do jakiegokolwiek osoby lub grupy osób, w ich interesie.

CZĘŚĆ III POSTANOWIENIA DOTYCZĄCE ŚWIADCZEŃ

ROZDZIAŁ 1

Zasiłki dla bezrobotnych

Artykuł 9

Ustalanie prawa

1. Okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron są uwzględniane, w niezbędnym zakresie, przy ustalaniu prawa do zasiłku dla bezrobotnych zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli osoba zainteresowana posiada okresy ubezpieczenia przebyte bezpośrednio przed utratą pracy zgodnie z ustawodawstwem tej drugiej Umawiającej się Strony.
2. Okres wypłacania zasiłku dla bezrobotnych podlega skróceniu o okres, w którym bezrobotny otrzymywał taki zasiłek na terytorium drugiej Umawiającej się Strony w okresie ostatnich 12 miesięcy przed dniem złożenia wniosku.

ROZDZIAŁ 2

Choroba i macierzyństwo

Artykuł 10

Sumowanie okresów ubezpieczenia

Okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem każdej z Umawiających się Stron są uwzględniane, w niezbędnym zakresie, przy ustalaniu prawa do świadczeń i okresu ich przysługiwania, pod warunkiem że się nie pokrywają.

Artykuł 11 Świadczenia

Świadczenia w razie choroby i macierzyństwa są przyznawane i wypłacane zgodnie z ustawodawstwem tej Umawiającej się Strony, na której terytorium osoba jest ubezpieczona.

ROZDZIAŁ 3
Emerytury i renty
Artykuł 12
Sumowanie okresów ubezpieczenia

1. Jeżeli ustawodawstwo jednej Umawiającej się Strony uzależnia nabycie, zachowanie lub przywrócenie prawa do emerytury lub renty od przebycia określonego okresu ubezpieczenia, to instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony uwzględnia, jeżeli to konieczne, okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, tak jakby były okresami ubezpieczenia przebytymi zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem, jeżeli okresy te się nie pokrywają.
2. Jeżeli ustawodawstwo jednej Umawiającej się Strony uzależnia nabycie prawa do emerytury lub renty od przebycia okresów ubezpieczenia w zawodzie objętym ubezpieczeniem w systemie specjalnym lub od wykonywania określonego zatrudnienia, to okresy ubezpieczenia przebyte w tym zawodzie lub w tym zatrudnieniu zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony są sumowane przy przyznawaniu emerytury lub renty.
3. Jeżeli po zsumowaniu, zgodnie z ustępem 1, ubezpieczony nie nabywa prawa do emerytury lub renty, instytucja właściwa Umawiającej się Strony uwzględnia okres ubezpieczenia przebyte w państwie trzecim, z którym obie Umawiające się Strony są związane umową przewidującą sumowanie okresów ubezpieczenia.

Artykuł 13
Okresy ubezpieczenia krótsze niż 12 miesięcy

1. Jeżeli okresy ubezpieczenia przebyte zgodnie z ustawodawstwem jednej Umawiającej się Strony są krótsze niż 12 miesięcy i na podstawie tych okresów nie powstaje prawo do emerytury lub renty zgodnie z tym ustawodawstwem, to instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony nie przyznaje emerytury lub renty.
2. Nie naruszając postanowień ustępu 1, okresy ubezpieczenia krótsze niż 12 miesięcy, przebyte zgodnie z ustawodawstwem każdej z Umawiających się Stron, są uwzględniane przez instytucję właściwą tej Umawiającej się Strony, w której po zsumowaniu tych okresów, powstanie prawo do emerytury lub renty.

Artykuł 14

Zrównanie faktów i zdarzeń

Fakty i zdarzenia, które mają wpływ na nabycie prawa, zawieszenie lub wysokość emerytury lub renty, które zaistniały na terytorium jednej Umawiającej się Strony są uwzględniane tak, jakby zaistniały na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 15

Emerytury i renty bez sumowania okresów ubezpieczenia

Jeżeli osoba spełnia warunki niezbędne do nabycia prawa do emerytury lub renty zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron, bez uwzględnienia okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, to instytucja właściwa ustala prawo i oblicza wysokość emerytury lub renty wyłącznie na podstawie okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

Artykuł 16

Emerytury i renty z sumowaniem okresów ubezpieczenia

1. Jeżeli zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron prawo do emerytury lub renty przysługuje po zastosowaniu postanowień artykułu 12 niniejszej Umowy, instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony ustala emeryturę lub rentę w następujący sposób:
 - (1) oblicza teoretyczną wysokość emerytury lub renty, należną w przypadku, gdyby wszystkie okresy ubezpieczenia zostały przebyte zgodnie z obowiązującym ją ustawodawstwem;
 - (2) na podstawie teoretycznej wysokości, o której mowa w punkcie 1, określa rzeczywistą wysokość emerytury lub renty w oparciu o proporcję okresów ubezpieczenia przebytych zgodnie z ustawodawstwem, które stosuje, do sumy wszystkich przebytych okresów ubezpieczenia.
2. Przy ustalaniu podstawy wymiaru emerytury lub renty instytucja właściwa każdej z Umawiających się Stron uwzględnia wyłącznie wynagrodzenie uzyskane zgodnie z ustawodawstwem stosowanym przez tę instytucję oraz składki odprowadzone zgodnie z tym ustawodawstwem.

ROZDZIAŁ 4
Wypadki przy pracy i choroby zawodowe
Artykuł 17
Prawo do świadczeń

1. Prawo do świadczeń z tytułu wypadku przy pracy lub choroby zawodowej ustala się zgodnie z ustawodawstwem Umawiającej się Strony, któremu podlegał ubezpieczony w chwili wypadku przy pracy lub podczas wykonywania pracy, w wyniku której powstała u niego choroba zawodowa.
2. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej, zgodnie z ustawodawstwem jednej z Umawiających się Stron, jest uzależnione od stwierdzenia tej choroby po raz pierwszy na terytorium tej Umawiającej się Strony, warunek ten uważa się za spełniony, jeżeli choroba ta została stwierdzona po raz pierwszy na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.
3. Jeżeli przyznanie świadczeń z tytułu choroby zawodowej, zgodnie z ustawodawstwem jednej Umawiającej się Strony, jest uzależnione od wykonywania pracy, która tę chorobę spowodowała, przez określony czas, właściwa instytucja tej Umawiającej się Strony uwzględnia także okres wykonywania tego samego rodzaju pracy zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 18
Pogłębienie się choroby zawodowej

1. Jeżeli prawo do świadczenia z tytułu choroby zawodowej powstało zgodnie z ustawodawstwem jednej Umawiającej się Strony, instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony ponosi odpowiedzialność za wypłatę świadczenia z tytułu pogłębienia się choroby zawodowej, nawet jeżeli to pogłębienie nastąpiło w chwili, gdy osoba podlegała ustawodawstwu drugiej Umawiającej się Strony, jeżeli nie wykonywała tam pracy narażającej na chorobę zawodową.
2. W przypadku pogłębienia się choroby zawodowej u osoby otrzymującej świadczenie z tytułu choroby zawodowej zgodnie z ustawodawstwem pierwszej Umawiającej się Strony, podczas wykonywania pracy, która może spowodować chorobę zawodową, na terytorium drugiej Umawiającej się Strony:
 - (1) instytucja właściwa pierwszej Umawiającej się Strony nadal wypłaca przyznane świadczenie nie uwzględniając pogłębienia się choroby zawodowej;

(2) instytucja właściwa drugiej Umawiającej się Strony, której ustawodawstwu podlegała osoba w czasie wykonywania pracy mogącej spowodować pogłębienie się choroby zawodowej, przyznaje świadczenie w wysokości różnicy między wysokością świadczenia, które przysługuje po pogłębieniu się choroby zawodowej, a wysokością świadczenia, które przysługiwałoby przed pogłębieniem się choroby zawodowej, zgodnie ze stosowanym przez nią ustawodawstwem.

ROZDZIAŁ 5
Zasiłki pogrzebowe
Artykuł 19
Ustalanie prawa

1. Prawo do zasiłku pogrzebowego ustala instytucja właściwa Umawiającej się Strony, której ustawodawstwo stosuje się do pracownika, osoby pracującej na własny rachunek, emeryta lub rencisty w chwili śmierci.
2. Jeżeli ustawodawstwo Umawiającej się Strony uzależnia nabycie prawa do zasiłku pogrzebowego, o którym mowa w ustępie 1, od zgromadzenia określonych okresów ubezpieczenia, instytucja właściwa stosuje postanowienia artykułu 10 niniejszej Umowy.
3. Jeżeli w wyniku śmierci osoby otrzymującej emeryturę lub rentę na podstawie ustawodawstwa każdej z Umawiających się Stron, prawo do zasiłku pogrzebowego przysługuje zgodnie z ustawodawstwem każdej z Umawiających się Stron, zasiłek pogrzebowy przyznaje instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium emeryt lub rencista miał miejsce zamieszkania w chwili śmierci.
4. Jeżeli emeryt lub rencista, o którym mowa w ustępie 3, nie zamieszkiwał w chwili śmierci na terytorium żadnej z Umawiających się Stron, prawo do zasiłku pogrzebowego ustala instytucja właściwa tej Umawiającej się Strony, na której terytorium zostały przebyte ostatnie okresy ubezpieczenia.
5. Postanowienia ustępów od 1 do 4 stosuje się odpowiednio do osób, o których mowa w artykule 3 punkt 2 niniejszej Umowy.

CZĘŚĆ IV
POSTANOWIENIA RÓŻNE
Artykuł 20
Uprawnienia władz właściwych

Władze właściwe w celu realizacji niniejszej Umowy:

- (1) uzgodnią w porozumieniu administracyjnym sposoby realizacji niniejszej Umowy;
- (2) wyznaczą instytucje łącznikowe i instytucje właściwe w celu ułatwienia i przyspieszenia wykonywania postanowień niniejszej Umowy;
- (3) wymieniają informacje dotyczące zmian ustawodawstwa, które mogą mieć wpływ na wykonywanie postanowień niniejszej Umowy.

Artykuł 21
Pomoc administracyjna i prawna

1. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe obu Umawiających się Stron udzielają sobie wzajemnie pomocy przy wykonywaniu postanowień niniejszej Umowy. Pomoc ta jest bezpłatna, chyba że władze właściwe ustalą, że dokonywany będzie zwrot niektórych kosztów związanych z udzielaniem pomocy.
2. Dokumenty lub zaświadczenia wydawane przez władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe jednej Umawiającej się Strony są uznawane przez władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 22
Ochrona danych

1. Wszelkie informacje umożliwiające identyfikację osoby fizycznej stanowią dane osobowe. Dane osobowe podlegają ochronie.
2. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe obu Umawiających się Stron mogą przekazywać sobie wszelkie dane osobowe niezbędne do stosowania niniejszej Umowy.
3. Dane osobowe przekazane władzy właściwej, instytucji łącznikowej i instytucji właściwej jednej z Umawiających się Stron mogą być wykorzystywane tylko w celu stosowania niniejszej Umowy.

4. Umawiająca się Strona może jednak wykorzystać takie dane do innych celów za zgodą osoby zainteresowanej albo bez jej zgody w następujących przypadkach:
 - (1) w przypadku wykorzystania danych, mającego bezpośredni i istotny związek z celami, dla których dane zgromadzono;
 - (2) w przypadku, gdy wykorzystanie danych w sposób oczywisty działa na korzyść osoby zainteresowanej, lub;
 - (3) w przypadku gdy wykorzystanie tych danych jest niezbędne dla stosowania ustawodawstwa w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Mongolii.
5. Dane osobowe przekazane, w związku ze stosowaniem niniejszej Umowy, władzy właściwej, instytucji łącznikowej i instytucji właściwej jednej z Umawiających się Stron mogą zostać przekazane innej instytucji tej Umawiającej się Strony tylko dla stosowania niniejszej Umowy.
6. Umawiająca się Strona może jednak przekazać takie dane za zgodą osoby zainteresowanej, albo bez jej zgody w następujących przypadkach:
 - (1) dane są niezbędne do wykonywania uprawnień instytucji jednej z Umawiających się Stron;
 - (2) przekazanie danych w sposób oczywisty działa na korzyść osoby zainteresowanej, lub;
 - (3) przekazanie danych jest niezbędne dla stosowania ustawodawstwa w Rzeczypospolitej Polskiej lub w Mongolii .
7. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe obu Umawiających się Stron gwarantują wzajemnie, że przekazując dane, o których mowa w ustępie 3, stosować będą środki umożliwiające ochronę tych danych.
8. Władza właściwa, instytucja łącznikowa i instytucja właściwa Umawiającej się Strony, której przekazano dane, o których mowa w ustępie 3, chroni je przed nieuprawnionym dostępem, zmianami i przekazywaniem.
9. Władza właściwa, instytucja łącznikowa i instytucja właściwa Umawiającej się Strony, której przekazano dane osobowe, o których mowa w ustępie 3, podejmuje niezbędne środki, aby dane te były aktualne, pełne i dokładne dla realizacji celów, dla których je zgromadzono. W miarę potrzeby, dane te są korygowane, a dane zgromadzone lub przechowywane w sposób nieuprawniony w świetle stosowanych przepisów prawnych są niszczone. Na wniosek, niszczone są również dane, których przekazanie jest

zabronione na mocy przepisów prawnych Umawiającej się Strony, która je przekazała.

10. Z zastrzeżeniem przepisów prawnych Umawiającej się Strony, dane uzyskane przez Umawiającą się Stronę w związku ze stosowaniem niniejszej Umowy, zostają zniszczone po osiągnięciu celów, dla których je zgromadzono lub wykorzystano. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe obydwu Umawiających się Stron stosują bezpieczne i całkowite środki umożliwiające zniszczenie danych i wzajemnie gwarantują ochronę danych osobowych przeznaczonych do zniszczenia.
11. Na wniosek władzy właściwej, instytucji łącznikowej i instytucji właściwej Umawiającej się Strony, osoba zainteresowana ma prawo zostać poinformowana o przekazaniu danych osobowych, o których mowa w ustępie 3, i ich wykorzystaniu do celów innych niż stosowanie niniejszej Umowy. Osoba zainteresowana może również uzyskać dostęp do danych osobowych jej dotyczących i dokonać ich korekty, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych przez przepisy prawne Umawiającej się Strony, na której terytorium znajdują się te dane.
12. Władze właściwe Umawiających się Stron informują się wzajemnie o wszelkich zmianach w przepisach prawnych dotyczących ochrony danych osobowych.
13. Postanowienia ustępów 3 i następnych stosuje się, w niezbędnym zakresie, wobec innych danych chronionych, uzyskanych w trakcie stosowania niniejszej Umowy lub w związku z niniejszą Umową.

Artykuł 23

Zwolnienia z opłat i uwierzytelnień

1. Jeżeli ustawodawstwo jednej Umawiającej się Strony przewiduje, że wniosek, dokument lub zaświadczenie nie podlega lub jest zwolnione całkowicie lub częściowo od opłat, odnosi się to w takim samym zakresie do wniosków, dokumentów i zaświadczeń przedkładanych zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony.
2. Wnioski, dokumenty i zaświadczenia pisemne jakiegokolwiek rodzaju, niezbędne do realizacji niniejszej Umowy, nie wymagają uwierzytelnienia przez władze dyplomatyczne i konsularne.

Artykuł 24

Składanie dokumentów

1. Wnioski, odwołania od decyzji oraz oświadczenia składane władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej jednej Umawiającej się Strony, są uważane za złożone w tym samym terminie władzy właściwej, instytucji łącznikowej lub instytucji właściwej drugiej Umawiającej się Strony.
2. Wniosek o przyznanie świadczeń zgodnie z ustawodawstwem jednej Umawiającej się Strony, jest uważany za wniosek o przyznanie odpowiednich świadczeń zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony, chyba że wnioskodawca wystąpi o odroczenie ustalenia prawa do emerytury zgodnie z ustawodawstwem drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 25

Badania lekarskie

1. Badania lekarskie osób zamieszkałych lub przebywających na terytorium drugiej Umawiającej się Strony przeprowadza instytucja miejsca zamieszkania lub pobytu na wniosek i na koszt instytucji właściwej.
2. Koszty badań lekarskich nie są zwracane, jeżeli są one wykonywane dla instytucji obu Umawiających się Stron.

Artykuł 26

Stosowany język

1. Dla stosowania niniejszej Umowy władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe Umawiających się Stron posługują się językiem urzędowym każdej z Umawiających się Stron lub językiem angielskim.
2. Władze właściwe, instytucje łącznikowe i instytucje właściwe jednej Umawiającej się Strony nie mogą odrzucić wniosków, odwołań ani innych, skierowanych do nich, dokumentów z tego powodu, że zostały sporządzone w języku urzędowym drugiej Umawiającej się Strony lub w języku angielskim.

Artykuł 27

Wypłata świadczeń

1. Instytucje właściwe każdej z Umawiających się Stron wypłacają świadczenia pieniężne na mocy niniejszej Umowy bezpośrednio osobom uprawnionym, zamieszkałym na terytorium drugiej Umawiającej się Strony, w walucie urzędowej swojego państwa, a jeżeli ta waluta nie jest swobodnie wymiennalna, w walucie swobodnie wymiennalnej.

2. W przypadku wprowadzenia kontroli walut lub innych podobnych środków przez Umawiającą się Stronę, które ograniczą wypłaty, przelewy lub transfery środków lub instrumentów finansowych osobom przebywającym poza terytorium tej Umawiającej się Strony, Strona ta bezzwłocznie zastosuje środki zapewniające przekazanie wszelkich kwot, które muszą być wypłacone zgodnie z niniejszą Umową osobom wymienionym w artykule 3, które mają miejsce zamieszkania na terytorium drugiej Umawiającej się Strony.

Artykuł 28 **Rozstrzygnięcie sporów**

Wszelkie spory powstałe między Umawiającymi się Stronami dotyczące stosowania i wykładni niniejszej Umowy rozstrzygają wspólnie władze właściwe Umawiających się Stron.

CZĘŚĆ V **POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE I KOŃCOWE**

Artykuł 29 **Postanowienia przejściowe**

1. Niniejsza Umowa nie przyznaje prawa do wypłaty świadczeń za okres poprzedzający dzień jej wejścia w życie.
2. Przy ustalaniu prawa do świadczeń zgodnie z niniejszą Umową uwzględniane są także okresy ubezpieczenia, przebyte zgodnie z ustawodawstwem Umawiających się Stron przed dniem jej wejścia w życie.
3. Z zastrzeżeniem ustępu 1, niniejsza Umowa odnosi się także do zdarzeń ubezpieczeniowych, które wystąpiły przed dniem jej wejścia w życie pod warunkiem, że zobowiązania z nich wynikające nie zostały wcześniej uregulowane.
4. Świadczenia przyznane przed dniem wejścia w życie niniejszej Umowy mogą być, na wniosek zainteresowanego, ponownie ustalone zgodnie z niniejszą Umową, jeżeli zmiana wynika wyłącznie z postanowień niniejszej Umowy. Takie ponowne ustalenie nie może spowodować zmniejszenia kwoty świadczenia.

Artykuł 30 **Okres obowiązywania Umowy**

1. Niniejsza Umowa zawarta zostaje na czas nieokreślony. Może zostać wypowiedziana przez każdą z Umawiających się Stron, w drodze pisemnej

notyfikacji, nie później niż na sześć miesięcy przed upływem danego roku kalendarzowego. W takim przypadku Umowa utraci moc z końcem tego roku.

2. W przypadku wypowiedzenia niniejszej Umowy, wszelkie prawa nabyte na mocy jej postanowień zostaną zachowane.
3. Wnioski złożone przed dniem utraty mocy niniejszej Umowy zostaną rozpatrzone zgodnie z postanowieniami niniejszej Umowy.

Artykuł 31 Wejście w życie Umowy

Umawiające się Strony powiadomią się, w drodze pisemnej notyfikacji, drogą dyplomatyczną, o zakończeniu wewnętrznych procedur, niezbędnych do wejścia w życie niniejszej Umowy. Niniejsza Umowa wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po miesiącu, w którym nastąpiła ostatnia notyfikacja.

NA DOWÓD CZEGO niżej podpisani, należycie do tego upoważnieni, podpisali niniejszą Umowę.

SPORZADZONO w Warszawie dnia 24 stycznia roku 2018

w dwóch egzemplarzach, w językach mongolskim, polskim i angielskim, przy czym każdy tekst jest jednakowo autentyczny. W przypadku różnic interpretacyjnych w języku mongolskim i polskim, tekst w języku angielskim uważa się za rozstrzygający.

**W IMIENIU
MONGOLII**

**W IMIENIU
RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ**

